گزارش «فرهیختگان» از روند برنامه‌سازی در شبکه دو سیما

زنده نیست

عاطفه جعفری / سیدمهدی موسوی‌تبار
روزنامه‌نگار

«مسابقه محله» را حتما یادتان است. مخصوصا بچه‌های دهه ۶۰ و ۷۰. برنامه‌ای که جمعه‌ها منتظر بودیم از شبکه دو پخش شود و سرگرم‌مان کند. بیا انتظارمان این بود که این مسابقه به محله‌مان برسد و خودمان هم شرکت کنیم. حالا سال‌ها از آن روزها گذشته و هنوز مسابقه محله بدون هیچ تغییری در حال پخش است. این نکته مورد بدی محاسبه نمی‌شود اما این‌بار می‌خواهیم از شبکه ۲ سیما بگوییم. شبکه‌ای که از ابتدا قرار بود شبکه آموزش و خانواده باشد و فرهنگ‌سازی کند. اما سال‌هاست که در همان برنامه‌های قدیمی مانده و تلاشی برای تغییر برنامه‌ها نداشته است. این اتفاق در حالی افتاده است که این شبکه بیشترین تغییر رویکرد را به نسبت شبکه‌های دیگر داشته ولی در برنامه‌هایش تغییراتی دیده نشده است. در این گزارش به بررسی این شبکه و سریال‌ها و برنامه‌های پرمخاطبش پرداختیم تا بدانیم چرا شبکه ۲ سیما نتوانسته است مثل دیگر شبکه‌های تلویزیونی پیشرفت کند و مخاطبانش را افزایش دهد.

تاریخچه شبکه

پس از تصویب مجلس شورای ملی، نخستین فرستنده تلویزیونی ایران در روز جمعه ۱۱ مهرماه ۱۳۳۷ با نام «تلویزیون ایران» توسط بخش خصوصی راه‌اندازی شد و روزانه از ۶ تا ۱۰ شب اقدام به پخش برنامه می‌کرد. پس از یک سال فعالیت، برنامه‌های روزانه خود را در تهران به پنج ساعت افزایش داد. پس از چندی دولت وقت، تلویزیون ایران را از بخش خصوصی خرید و با پیوستن تلویزیون ایران به «تلویزیون ملی ایران»، پخش دو برنامه تلویزیونی از دو کانال مختلف آغاز شد. در ادامه، تلویزیون آموزشی به‌عنوان نسخه جدید «تلویزیون ایران» فعالیت خود را از مهر ۱۳۵۵ شروع کرد. البته در ساعاتی از روز از طریق فرستنده این شبکه، تلویزیون بین‌المللی نیز برنامه‌های خود را به زبان انگلیسی و آمریکایی پخش می‌کرد. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در فروردین ۱۳۵۸، کمیته‌ای متشکل از پنج نفر کارشناس سازمان، نخستین طرح تشکیلاتی صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران را تهیه کردند. در این طرح «رادیو و تلویزیون ملی» به «صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران» تغییر یافت و پخش شبکه دوم سیما و برنامه‌های بین‌المللی تلویزیون تعطیل شد. در سال ۱۳۶۰ به‌لحاظ تجربه آموزشی، راه‌دور تلویزیون آموزشی و امکانات و نیروی انسانی متخصصی که در این شبکه حضور داشتند، تلویزیون آموزشی به «شبکه ۲ سیما» به‌عنوان یک شبکه فرهنگی-آموزشی تغییر نام یافت و مقرر شد برای پاسخگویی به نیازهای مخاطبان، دامنه برنامه‌ریزی و فعالیت‌های تولیدی این شبکه گسترش یابد و علاوه‌بر آموزش‌های رسمی در زمینه آموزش‌های عمومی جامعه، برنامه‌های فرهنگی را تهیه و تولید کند. نکته این مساله هم در اینجا بود این برنامه‌ها باید برای اقشار مختلف مردم باشد. بعد از تاسیس شبکه آموزش، شبکه ۲ به‌عنوان شبکه فرهنگی سیمای جمهوری اسلامی با پخش روزانه ۲۰ ساعت و ۳۰ دقیقه برنامه، عهده‌دار اطلاع‌رسانی، ترویج و تعمیق فرهنگ بلند و متعالی ایران اسلامی شد. مخاطبان این شبکه را عموم مردم به‌خصوص علاقه‌مندان و متخصصان حوزه فرهنگ تشکیل می‌دادند. در اواخر دهه ۸۰ (۱۳۸۹) تلاش‌هایی صورت گرفت تا این شبکه به‌عنوان شبکه تخصصی کودک و نوجوان تغییر ماهیت دهد، سپس با تعمیم این نگاه، به شبکه خانواده و کودک، فعالیت‌های خود را پی گرفت و پس از آن مجددا ماموریت یافت تا به‌عنوان شبکه اجتماعی و فرهنگی سیمای جمهوری اسلامی ایران، بیشترین میزان پخش برنامه‌های خود را به موضوعات اجتماعی، فرهنگی و اطلاعات عمومی اختصاص دهد. از مرداد سال ۹۰، پخش روزانه این شبکه به ۲۴ ساعت افزایش یافته است. از زمستان سال ۱۳۹۳ تا بهار ۱۳۹۵ شبکه ۲ به‌عنوان شبکه تخصصی ماموریت جدیدی یافت تا در حوزه مسائل اجتماعی به ایفای نقش بپردازد. هم اینک با عنوان شبکه زندگی با رویکرد فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مشغول فعالیت است.

مدیران جوان کلید موفقیت؟

۲۵ تیر ۱۳۹۷، مرتضی میرباقری، معاون سیما درباره تغییر مدیران شبکه‌های تلویزیونی و مخصوصا شبکه ۲ سیما گفت: «سیاست ما این است که از این پس مدیرانی که برای شبکه‌ها منصوب می‌شوند زیر ۶۰ سال باشند. به طور مثال محمد احسانی که پیش از این منصوب شده است به کار خود ادامه می‌دهد و تغییر نمی‌کند. در شبکه‌های دیگر مثل شبکه۳، مدیریت محل مذاکره بوده ولی الان کار خودشان را انجام می‌دهند، اما اگر مدیر جوان انقلابی و باانگیزه‌ای که بتواند از پس کار به خوبی برآید، پیدا شود ما از مدیران می‌خواهیم که به این موضوع توجه کنند. نکته این است که ما از مدیران شبکه‌ها خواسته بودیم خودشان، شبکه‌ای را که فکر می‌کنند شایستگی حاتمیش را دارند، معرفی کنند که شبکه‌های ۴ و یک این کار را انجام دادند و اگر شبکه ۲ هم چنین کاری انجام دهد ما آن گزینه را مورد بررسی قرار می‌دهیم.» این صحبت‌های میرباقری که تقریبا بیش از یک سال از آن گذشته است، نشان می‌دهد خودشان هم می‌دانند که برخی مدیران‌شان باید تغییر کنند و جایگاه و صندلی خود را به مدیران جوان‌تر دهند. محمدرضا جعفری جلوه، مدیر فعلی شبکه ۲ سیما است؛ مدیری ۶۰ ساله که با آمدنش به شبکه ۲ سیما تغییر آنچنانی در برنامه‌های این شبکه داده نشد. او که در سابقه کاری‌اش مدیریت شبکه‌های ۴ و یک را هم دارد در مدت حضورش در این شبکه اتفاق شگفتی را رقم نزده است. او در مصاحبه‌ای که چند ماه پیش برای برنامه‌های جدید این شبکه انجام داد، درباره برنامه‌هایی که قرار است ساخته شود، گفت: «تلاش برای ارتقای کیفیت برنامه‌ها، تنوع بیشتر و جذابیت‌های افزون‌تر به‌طور خاص در این مقطع مد نظر بوده و مجدانه در حال انجام است؛ پس از دوران سختی که برای ساماندهی عرصه فعالیت‌های نمایشی و سریال‌سازی در شبکه ۲ سپری شد به همتی که از نیمه دوم سال گذشته به‌عمل آمد، آثار بسیار خوبی در مرحله تولید و سریال‌های متعدد دیگری در مرحله نگارش و پیش‌تولید قرار دارند.»

او از تغییر رویکرد در این شبکه حرف می‌زند، اما باز هم از تولید برنامه‌های تکراری صحبت می‌کند و می‌گوید: «در راستای سیاست‌های جدید رسانه ملی در حیطه برنامه‌های بزرگ و شاخص در شبکه ۲ همتی به‌عمل آمد و همکاران ما تآثر متعددی را ساماندهی کردند. از میان کارهای انجام شده می‌توان به مجموعه جدید «عمو پورنگ» با ساختاری متفاوت اشاره کرد؛ طرحی نو از تیم سازنده پس از تولید و پخش سه فصل از برنامه شاخص «محله کل و بلبل» در قربیه به ۲۵۰ قسمت. تجربه‌ای جدید و ترکیبی از مسابقه، نمایش و اجرا بر بستر محیط‌زیست و طبیعت با محوریت ویژه «عمو پورنگ» به‌عنوان یک مجری بازیگر توانا در فضای اجرا و نمایش و ارتباط گسترده با انبوه تماشاگران حاضر اعم از کودکان، نوجوانان و خانواده‌هایشان در فضایی وسیع و بدیع.»

نکته دیگری که در برنامه‌های جدید صداوسیما مهم می‌شود، این است که برنامه‌های پرطرفدار در دیگر شبکه‌ها الگوشده و در شبکه‌های دیگر تکرار می‌شود. جعفری جلوه، یکی از برنامه‌های جدید این شبکه را که قرار است پخش شود، مسابقه‌ای عنوان می‌کند که در آن حکایت گرگی و روایت داستان‌های قدیمی مردم را حضور همراه داوران و تماشاچیان سیار برگزار شود؛ یا از مسابقه بزرگ خانواده ایرانی با نام «سیاه روشن» نام می‌برد که بار هم با حضور انبوه خنده و داوران در مراحل مختلف رقم خواهد خورد. اگر نگاهی به رویکردهای این شبکه داشته باشیم، متوجه می‌شویم قرار است این شبکه در حوزه‌های فرهنگ، خانواده، اجتماعی و اقتصادی فعالیت کند، طبیعتا باید برنامه‌هایی هم

ادامه از صفحه ۱۲

مرحله دوم
آگهی مناقصه عمومی
جهت برون‌سپاری بخش‌های زاده‌توانایی پزشکی هسته‌ای و سنگ‌شکن برن‌اندامی (به صورت مشارکت)
دستگاه مناقصه‌گذار: بیمارستان فرهیختگان
موضوع مناقصه: ساخت، حمل و نصب تجهیزات و مبلمان اداری مورد نیاز بیمارستان فرهیختگان
مبلغ سپرده: ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ (پانصد میلیون) ریال به صورت فیش نقدی یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی
مهلت مراجعه برای دریافت اسناد مناقصه: از تاریخ درج آگهی مورخ ۹۸/۸/۲۱ لغایت ۹۸/۸/۴ (به غیر از پنجشنبه‌ها و ایام تعطیل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶)
محل دریافت اسناد مناقصه: تهران، انتهای بزرگراه ستاری شمال، میدان دانشگاه، بلوار شهدای حمارک، دیبرخانه بیمارستان فرهیختگان
محل تحویل پاکت‌ها به بیمارستان: تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۹۸/۸/۴
مدارک لازم جهت دریافت اسناد مناقصه: ارائه مدارک شناسایی متقاضی، ارائه فیش واریزی به مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ (یک میلیون) ریال به حساب ۰۱۱۰۴۳۵۰۰۵۰۹۰ نزد بانک ملی شعبه دانشگاه آزاد اسلامی کد ۱۰۱۷ به نام بیمارستان فرهیختگان
بیمارستان در ردیف با قبول یک یا همه پیشنهادات مختار است و هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
شماره تماس بیمارستان فرهیختگان: ۰۲۱۴۴۸۴۵۲۱۳ - ۰۲۱۴۴۸۴۵۲۱۲ - ۰۲۱۴۴۸۶۷۲۶۲
دبیرخانه کمیسیون معاملات بیمارستان فرهیختگان

مرحله دوم
آگهی فراخوان شناسایی پیمانکار
بیمارستان فرهیختگان دانشگاه آزاد اسلامی در نظر دارد نسبت به شناسایی پیمانکاران حائز شرایط جهت مشارکت در راه‌اندازی بخش‌های زاده‌توانایی، پزشکی هسته‌ای و سنگ‌شکن برن‌اندامی اقدام نماید. لذا از کلیه افراد حقیقی و حقوقی واجد شرایط و ذی‌صلاح که دارای سوابق کاری در بخش‌های مذکور هستند دعوت به عمل می‌آید از تاریخ درج آگهی به مدت ۱۰ روزکاری (به غیر از پنجشنبه‌ها و ایام تعطیل از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶) نسبت به ارسال مدارک و سوابق کاری به قرار ذیل به نشانی: تهران، انتهای اتوبان ستاری شمال، بالاتر از میدان دانشگاه، بلوار شهدای حمارک، بیمارستان فرهیختگان، طبقه هفتم دبیرخانه حوزه ریاست اقدام نمایند. لازم به ذکر است به مدارک ناقص و تحویلی پس از تاریخ تعیین شده ترتیب اثر داده نخواهد شد. هزینه درج آگهی برعهده برنده فراخوان خواهد بود.
جهت اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴۴۸۶۷۲۶۲ داخلی ۸۵۱۴ تماس حاصل نمایید.
• تصویر کلیه صفحات اساسنامه و تصویر آگهی تاسیس به همراه آخرین تغییرات در روزنامه رسمی
• تصویر کارت ملی و شناسنامه مدیرعامل و اعضای هیات‌مدیره
• ارائه رزومه کامل از سوابق کاری مرتبط
• ارائه تصویر سوابق قراردادهای مرتبط

نوبت دوم
فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای خرید کالا – شماره ۹۸/۹
اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اردبیل در نظر دارد مناقصه عمومی دومرحله‌ای خرید کالاهای مندرج در جدول ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. در قسمت علاوه‌بر سامانه ستاد، مناقصه‌گران مکلف‌اند که آرای اعلامی، و رج به صورت فیزیکی در مهلت مقرر به دبیرخانه اداره کل می‌باشند و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	شماره فراخوان	موضوع مناقصه	تعداد	مبلغ تضمین (ریال)	ملاحظات
۱	۲۰۹۸۰۰۳۷۸۵۰۰۰۲۲	پکیج شوفاژ دیواری دومدل فن‌دار با نیمایشگر دیجیتال ۲۴ کیلووات به همراه کیت نصب برنجی و دودکش دوجداره ۱/۵ متری	۱۰ دستگاه	۲۸،۷۵۰،۰۰۰	تولید کنندگان دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت، صلاحیت معتبر از سازمان برنامه و بودجه، گواهینامه استاندارد ملی ایران، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی الزامی است
۲	۲۰۹۸۰۰۳۷۸۵۰۰۰۲۳	پکیج شوفاژ دیواری دومدل فن‌دار با نیمایشگر دیجیتال ۲۸ کیلووات به همراه کیت نصب برنجی و دودکش دوجداره ۱/۵ متری	۱۰ دستگاه	۳۴،۷۵۰،۰۰۰	
۳	۲۰۹۸۰۰۳۷۸۵۰۰۰۲۴	پکیج شوفاژ دیواری دومدل فن‌دار با نیمایشگر دیجیتال ۳۲ کیلووات به همراه کیت نصب برنجی و دودکش دوجداره ۱/۵ متری	۱۰ دستگاه	۳۶،۷۵۰،۰۰۰	
۴	۲۰۹۸۰۰۳۷۸۵۰۰۰۲۵	رادیاتور پرای آلومینیومی ۱۵۷ kcal/h	۱۰۰۰۰ عدد	۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰	

به استناد تصویب هیات محترم وزیران در حمایت از تولید کنندگان داخلی، کالاهای موضوع مناقصه باید تولید داخل کشور باشند و در صورت نبود تولید داخلی ارائه گواهی بازرگانی و نمایندگی رسمی از شرکت مادر الزامی می‌باشد.
در راستای قانون‌گرایی و تامین منابع حداکثری دستگاه، حضور شرکت‌هایی که به‌صادرات آن دارای سهام یا عضو هیات‌مدیره مشترک با شرکت‌های دیگری می‌باشند، ممنوع می‌باشد.
تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ستاد: ۹۸/۸/۲۰
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از ساعت ۸ روز دوشنبه تاریخ ۹۸/۸/۲۰ لغایت ساعت ۱۴:۳۰ روز یکشنبه تاریخ ۹۸/۸/۲۶
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: ساعت ۱۳:۳۰ روز پنجشنبه تاریخ ۹۸/۸/۳۰
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۹ روز شنبه تاریخ ۹۸/۹/۹
منابع مالی از محل اعتبارات طرح تامین و تعمیر سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی سال ۱۳۹۸ به صورت نقدی خواهد بود.
هزینه آگهی در نوبت اول به عهده برندگان مناقصه می‌باشد.
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف:
آدرس: اردبیل، خیابان دانشگاه، کلمه ۱۸ متری (آقادان)، پشت بیمارستان امام(ره)، اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اردبیل با برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۳۳۷۳۷۰۸۲-۴۵ واحد امور قراردادها تماس حاصل نمایند.
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴
دفتر ثبت‌نام استان اردبیل: ۳۳۲۵۱۵۸۷
اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش «ثبت‌نام/پروفایل تامین‌کننده/مناقصه‌گر» موجود است.
م‌الف/ ۲۰۰۸
لطفی - مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان اردبیل

ادامه از صفحه ۱۲

گروه‌های برنامه‌ساز

این شبکه دارای ۹ گروه برنامه‌ساز است. این گروه‌ها شامل کودک و نوجوان، فیلم و سریال، مستند، تامین برنامه، اجتماعی و اقتصادی، فرهنگ و تاریخ و هنر، پیام‌نما، معارف و سیاسی است. همچنین واحد مرکزی خبر صداوسیما تعدادی از بخش‌های خبری خود را از شبکه ۲ روی آنتن می‌فرستد. این بخش‌های خبری شامل اخبار ۲۰:۳۰ و اخبار سراسری است که در ساعت ۲۲:۳۰ پخش می‌شود. همچنین در ساعت ۱۵ روزهای جمعه یک بخش خبری ویژه ناشنوایان پخش می‌شود. گفت‌وگوی ویژه خبری از دیگر برنامه‌های واحد مرکزی خبر است که از شبکه ۲ پخش می‌شود. گروه کودک و نوجوان: این گروه بخش عمده‌ای از برنامه‌های شبکه ۲ را تولید می‌کند. قالب برنامه‌های این گروه را جنگ‌های زنده تلویزیونی، مسابقه، انیمیشن و برنامه‌های عروسکی تشکیل می‌دهند. برنامه‌ها و تولیدات این گروه معمولا در ساعات میانی صبح و عصر پخش می‌شوند. گروه فیلم‌های تلویزیونی: با انحلال گروه فیلم و سریال، دو گروه فیلم‌های تلویزیونی و گروه مجموعه‌های تلویزیونی تاسیس شدند و گروه فیلم‌های تلویزیونی به تولید فیلم‌های تلویزیونی با مضمون خانوادگی می‌پردازد؛ گروه مجموعه‌های تلویزیونی: این گروه به تولید مجموعه‌های تلویزیونی با مضمون خانوادگی می‌پردازد. گروه اجتماعی و اقتصادی: عمده تولیدات این گروه را جنگ‌های تلویزیونی تشکیل می‌دهند. این شبکه به تولید برخی برنامه‌های ورزشی نیز می‌پردازد. گروه مستند: این گروه به تهیه فیلم‌های مستند با رویکرد اجتماعی پرداخته و به‌ویژه در مناسبت‌های تاریخ معاصر ایران مانند سالگرد جنگ ایران و عراق، پیروزی انقلاب ایران و... به پخش تصاویر آرشیوی می‌پردازد. گروه معارف: برنامه‌های این گروه بیشتر در زمان اذان ظهر و مغرب به افق تهران پخش می‌شود. تهیه برنامه‌های گفت‌وگو در مناسبت‌های مذهبی شیعیان از دیگر وظایف این گروه است. گروه‌های سیاسی، فرهنگ، تامین برنامه و تاریخ و هنر از دیگر گروه‌های این شبکه تلویزیونی هستند. بودن این همه گروه که قرار است در این شبکه برنامه‌سازی داشته باشند، نشان می‌دهد برنامه‌ریزی‌ها روی کاغذ انجام می‌شود، اما اینکه تولید انجام بگیرد، آن هم تولید متفاوت و در داخل چارچوب رویکردها، اتفاق نمی‌افتد.

رویکردها تغییر می‌کند، برنامه‌ها نه!

اول از همه قرار می‌شود که شبکه آموزش باشد و در هر زمینه‌ای آموزش داشته باشد، دوباره تغییر رویکرد می‌دهد و قرار می‌شود، فرهنگ هم به آموزش اضافه شود و در کنار هم برنامه‌هایی با این موضوعات و رویکرد ساخته شود، اما دوباره باید رویکرد این شبکه تغییر کند چون شبکه‌ای به اسم آموزش ساخته شده و حالا دیگر شبکه ۲ نباید رویکرد آموزشی داشته باشد، برای همین دوباره رویکرد شبکه دوبه فرهنگی تقلیل پیدا می‌کند و به کارش ادامه می‌دهد. اما اینجا پایان تغییرات نیست، دوباره می‌خواهند این شبکه، شبکه کودک و نوجوان باشد و برنامه‌های کودک از این شبکه پخش شود، اما در کنار آن نام خانواده را هم اضافه کردند تا هم کودک-نوجوان و هم خانواده رویکرد این شبکه شوند. شبکه کودک تاسیس شد و دوباره این مسئولیت از دوش شبکه ۲ برداشته شد؛ پس باید دوباره تغییر رویکرد دهد، رویکرد فرهنگی باقی می‌ماند و رویکردهای اجتماعی و اقتصادی هم به آن اضافه می‌شود و باید رویکرد زندگی را هم داشته باشد و به‌عنوان شبکه زندگی، رویکردهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را هم داشته باشد. نکته مهم این است این همه رویکرد تغییر می‌کنند ولی برنامه‌ها عوض نمی‌شوند، یعنی شما فکر کنید برنامه‌هایی که از این شبکه پخش می‌شوند با این همه تغییر رویکرد، تغییر خاصی ندارند و معمولا برنامه‌ها در رویکردها تعریف نمی‌شوند.

نگاهی به برنامه‌های شاخص شبکه۲ در دهه‌های گذشته

سریال «در خانه»/۱۳۶۵

مجموعه‌ای بود که قصه بازی‌ها و شیطنت‌های سه دوست را در طول تعطیلات تابستانی‌شان روایت می‌کرد؛ جواد، محسن و مرتضی که منفش هایشان آرش محمودزاده، بابک بادکوبه و محمد چراغعلی ایفامی کردند. شهلا ریاحی، صاحبخانه سختگیر اما مهربان داستان بود و رویا افشار و اسماعیل یورطاوالدین جواد بودند. اکبر عبدی پدر محسن و همسایه همیشه بالای دیواری بود که تکیه کلامش «با اجازه صاحبخانه...» در آن سال‌ها ورد زبان مخاطبان شد. بیژن بیرنگ و مرحوم مسعود رسام این سریال را ساختند که تا سال‌ها نیز جزء پربینندگان شبکه ۲ بود.

دیدنی‌ها/۱۳۶۲

بعضی برنامه‌ها را با صدا و موسیقی اش به یاد می‌آورند؛ «دیدنی‌ها» این ویژگی را داشت، در سال‌های دهه ۶۰ و ۷۰ با اجرای جلال مقامی، روزهای یکشنبه پخش می‌شد و غلامحسین میرزاده، تهیه کننده این برنامه بود و طرح و ایده اصلی این برنامه از سوی وی پیشنهاد شد. پخش این برنامه تلویزیونی از سال ۱۳۶۲ آغاز شد و به مدت ۱۲ سال ادامه یافت. تولیدات داخلی، آرشیو صداوسیما، دفاتر نمایندگی صداوسیما در پاریس، لندن، بن و همچنین فیلم‌های ارسالی از سوی بینندگان گردآوری و پخش می‌شد. موسیقی تیتراژ این برنامه نیز یکی از آهنگ‌های خاطره‌انگیز نوجوانان در نیمه‌شب‌های دهه ۶۰ بود. این موسیقی با نام «عشق گل‌ها» توسط «ژوئل فاژمن» آهنگساز فرانسوی ساخته شده است.

چاق و لاغر/۱۳۶۵

نام مجموعه عروسکی که در فاصله سال‌های ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۹ پخش می‌شد. سری اول مجموعه چاق و لاغر به کارگردانی مرحوم مسعود رسام و ساسان میرپور و به‌صورت نمایش عروسکی ساخته شد. در این مجموعه دو عروسک به نام‌های چاق و لاغر طرف رئیس بزرگ، مأموریت داشتند دست به خرکاری بزنند ولی پایی عرشگی خودهم دلواپس عصبانی شدن رئیس بزرگ می‌شدند. طراح و سازنده عروسک‌ها کامبیز صمیمی مخرخوید، حسن زارعی و حسن پوشیرزی به‌عنوان عروسک گردان و گوینده‌گان دو عروسک چاق و لاغر در سری اول مجموعه حضور داشتند.

مزه ترس/۱۳۷۱

مجموعه تلویزیونی به کارگردانی «حمید تمجیدی» بود که مورد استقبال فوق‌العاده مردم قرار گرفت. سروان ناصر محمدی (با بازی عبدالرضا اکبری) یکی از کارآگاهان اداره آگاهی است که با همسرش مریم و دخترش‌ان زندگی می‌کند. اوطی مأموریتی، مسئول پیگیری قتل یک نوازنده ارکستر سمفونیک می‌شود که جسد سوخته‌اش را در محل تخلیه زباله پیدا کرده‌اند. وی در طول بررسی‌های خود، به محل ارکستر سمفونیک هم سر می‌زند و آنجا با برادر مفتقل آشنامی‌شود. یک شب، کارآگاه محمدی هنگام تماشای یک برنامه تلویزیونی، مصاحبه‌ای با یک محکوم به اعدام را می‌بیند و نکاتی نظرش را جلب می‌کند. بعدها در سال ۱۳۷۴، قسمت دوم این سریال تحت عنوان «بازی با مرگ» نیز ساخته و پخش شد.

آرایشگاه زیبا/۱۳۶۹ و ۱۳۷۰

مجموعه‌ای ۱۳ قسمتی به کارگردانی مرضیه برومند بود. این سریال در سال‌های اخیر هم با حذف برخی بخش‌ها دوشبکه پخش شده است. اسد خمارلو بازی رضا بابک آرانگری است که با آنکه سن بالایی دارد، هنوز ازدواج نکرده و همین امر منجر به این می‌شود که هرکدام از دوستانش شخصی را برای ازدواج به او معرفی کنند. این قضیه تا جایی پیش می‌رود که پسر خسته شده و سعی می‌کند به زندگی خود سر و سامانی بدهد. در هر قسمت از داستان، پسر به همراه مادر و خواهرش به خواستگاری می‌روند، ولی هیچ‌یک سودی ندارد تا اینکه با خانمی آشنامی‌شود. این سریال بعدها به واسطه حضور محمود بصیری با مشکلاتی برای پخش مواجه شد.

همسران/۱۳۷۳

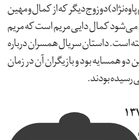

مجموعه ساخته بیژن بیرنگ و مرحوم مسعود رسام، درباره دو زوج که قرار است در یک آپارتمان با هم همسایه باشند. کمال (فردوس کاویانی) و مهین (مهرانه مهین‌ترابی) یکی از دو زوج هستند که سن بیشتری دارند. علی (فرهاد جم) و مریم (الهام پاوه‌نژاد) دو زوج دیگر که از کمال و مهین جوان‌ترند. بعدها معلوم می‌شود کمال دایی مریم است که مریم از این موضوع خبر نداشته است. داستان سریال همسران درباره ماجراها و مشغله‌های این دو همسایه بود و بازیگران آن در زمان پخش به محبوبیت بالایی رسیده بودند.

در پناه تو/۱۳۷۴

یکی از اولین سریال‌های عاشقانه و جوان‌پسند به کارگردانی حمید لبخنده بود. در این سریال بازیگرانی چون ایرج راد، پارسا پیروفر، لعیا زنگنه، رامین پرچمی و مرحوم حسن جوهرچی به ایفای نقش پرداخته‌اند. مریم افشار (لعیا زنگنه) دانشجوی رشته هنر، دختری خانواده‌دار است و پدر (ایرج راد) و مادر (آزیتا لاچینی) خوبی دارد. همه چیز در خانواده مریم آنقدر خوب و بجاست که مریم لزوم نمی‌بیند هیچ کدام از نیازهایش را در بیرون از خانه تامین کند. اما همه چیز دست‌به‌دست هم می‌دهند تا او به خواستگاری یکی از همکلاسی‌هایش به نام «رامین (رامین پرچمی)» از طریق یکی دیگر از همکلاسی‌هایش محمد منصوری (حسن جوهرچی) که خود او هم خواستگار مریم بود، پاسخ مثبت بدهد و زندگی مشترک را با او آغاز کند.
خانواده رامین که از قبل دختر عموی او را برایش نامزد کرده بودند، چندان تمایلی به این ازدواج ندارند. زندگی مشترک آنها چندان بدرآرامی کشد و طلاق هرچند تلخ، اما سبب می‌شود مریم با لطافت و شیرینی عشق آشنا شود و آجازه دهد این معجزه در زندگی‌اش جریان یابد.

خانه سبز/۱۳۷۵

این سریال هم کار مشترک بیژن بیرنگ و مرحوم مسعود رسام بود و در زمان پخش خود از پربیننده‌ترین برنامه‌های تلویزیونی شمار می‌رفت، به طوری که حتی رکورد مخاطبان اثر قبلی بیرنگ و رسام به نام همسران را نیز شکست. داستان این مجموعه در مورد ساکنان یک خانه است که همه با هم فامیل هستند و در کنار یکدیگر ماجراهای گوناگونی را تجربه می‌کنند. مرحوم خوشگبیابی، مهرانه مهین‌ترابی، رامین جوان و آنته فقیه‌نصیری از بازیگران این سریال بودند. نکته کلام‌ها و دیالوگ‌های این سریال هنوز هم استفاده می‌شود و برخی از مونولوگ‌های مرحوم شکیبایی به‌عنوان شعر در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شوند.

بوعلی سینا/۱۳۶۴

مجموعه تلویزیونی به نویسندگی و کارگردانی مرحوم کیهان رهگذار که به زندگی بوعلی سینا، دانشمند بزرگ ایرانی می‌پرداخت. امین تارخ، فیروز بهجت‌محمدی، جمشید لایق، اسماعیل محرابی، چنگیز توقفی و سرور نجات الهی از بازیگران اصلی این مجموعه بودند و تا کنون بارها از شبکه‌های مختلف سیما پخش شده است. امین تارخ در حالی که بسیار جوان بود، با این سریال محبوب شد. البته تعدادی از مرحان نسبت به برخی تحریف‌ها در این سریال اعتراض داشتند.

پدرسالار/۱۳۷۲

مجموعه تهیه کنندگی و کارگردانی مرحوم اکبر خواجویی که تبدیل به یکی از پرمخاطب‌ترین و ماندگارترین سریال‌های ایران شد. داستان فیلم درباره مرد میانسالی به نام اسدالله با بازی محمدعلی کشاورز بود. اسدالله خان پدری مهربان خانواده دوست، دلسوز و در عین حال سختگیر و پرصلابت است. ماجرای اصلی فیلم از ازدواج آخرین فرزند او «ناصر» آغاز می‌شود. ناصر که با دخترعموی خود، آذر با بازی کمند امیرسلیمانی وصلت کرده، به تازه باید همانند دوبرادر بزرگ‌تر خود در خانه پدری زندگی کند. اما همسرش آذر که شاغل و استقلال طلب است، زندگی در خانه پدرشوهر را منطقی نمی‌داند و شروع یک زندگی کاملا مستقل و به‌دور از دخالت‌های دیگران را می‌خواهد. آذر بشدت پای این خواسته‌اش می‌ایستد و تحت هیچ عنوان از موضعش عقب‌نشینی نمی‌کند. محمدعلی کشاورز، جمیله شیخی و کمند امیرسلیمانی به‌واسطه این سریال بسیار دیده شدند و موسیقی متن این سریال هم در اذهان مانده است.

سال‌های دور از خانه/۱۳۶۵

در ایران به اسم «اوشین» شناخته شد و محبوبیت کم‌نظیری داشت. داستان اصلی این داستان محبوب که اوشین تاتاکورا نام دارد و در سنین پیری خاطرات زندگی سختش از زمان کودکی تا بزرگسالی را تعریف می‌کند. این سریال تاثیر فرهنگی زیادی در جامعه آن روز ایران بر جای گذاشت. به‌عنوان مثال فروشگاه‌های لباس‌های دست دوم، نام تاتاکورا را از نام فامیل اوشین تاتاکورا که در سریال صاحب و گردانندهٔ فروشگاه‌های زنجیره‌ای تاتاکورا بود، وام گرفتند. این سریال در سال ۱۳۹۲ از شبکه تماشا بازپخش شد، اما توفیق گذشته را در جذب مخاطب نداشت.

«داستان زندگی»/۱۳۶۸

این سریال هم به هانیکو، نام بازیگر اصلی آن معروف شد. هانیکو با تلاش و کوشش زیاد توانست از خانواده‌ای نسبتا فقیر بیرون بیاید و با تشویق استادش موفق شود به پیو و می‌توان گفت در این راستا دوبله بسیار خوب گویندگان معروف و با مدیریت دولاژ زنده‌یاد عطاءالله کاملی توانست جان تازه‌ای بگیرد و در میان مخاطبان به محبوبیت بیشتری دست پیدا کند. در این سریال مینو غزنوی به جای هانیکو، ثریا قاسمی در نقش مادر هانیکو و ب